

چالش‌های دوران تحصیل دانشجویان پرستاری: یک مطالعه کیفی

سوسن ولی‌زاده^{*}، حیدرعلی عابدی، وحید زمان‌زاده، اسکندر فتحی‌آذر

چکیده

مقدمه: تحقیقات متعدد تجدید نظر در برنامه آموزشی بر اساس بازخورد و نیازهای یادگیرندگان را مطرح می‌سازد. این مطالعه با هدف کاوش و توصیف معانی چالش‌ها و احساسات تجربه شده دانشجویان پرستاری در دوران تحصیل آنها انجام گرفته است.

روش‌ها: این مطالعه کیفی به روش پدیدارشناسی، بر روی ۲۰ نفر از دانشجویان سال آخر دوره کارشناسی پرستاری با نمونه‌گیری هدفمند انجام شد. از مصاحبه عمیق، نیمه ساختاریافته برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با کمک تیم پژوهش با استفاده از تحلیل هرمنوتیکی انجام گرفت.

نتایج: یافته‌ها در قالب سه درون مایه اصلی چالش «یک پارچه کردن دانش و عمل»، با درونمایه‌های فرعی تحت عنوان بکارگیری تئوری در عمل، بکارگیری فرایند پرستاری، پیروی از اصول علمی در بالین و «اداره محیط آموزشی» با درونمایه‌های فرعی تحت عنوان تأثیر عوامل محیطی بر آموزش دانشجویان، عوامل دلسردی و پرستارگریزی، ارزشیابی سلیقه‌ای، نواقص برنامه‌ریزی آموزشی و عدم رعایت حقوق بیمار و چالش «عدم توجه جامعه به منزلت رشته پرستاری» با درونمایه فرعی شامل شناخت جایگاه رشته پرستاری و لزوم اصلاح آن و نگرش فرد و جامعه نسبت به پرستاری و استقلال محدود پرستاری به دست آمدند.

نتیجه‌گیری: مصاحبه با دانشجویان، بصیرتی را در خصوص چالش‌های محیط آموزشی که دانشجویان با آن در دوران تحصیل خود مواجه بودند، فراهم نمود. مدرسان پرستاری با استفاده از نتایج این مطالعه می‌توانند بر اساس تجربیات و نظرات مشارکت‌کنندگان، فضای مثبتی برای یادگیری دانشجویان ایجاد نمایند و سبب شوند تا علاقه دانشجویان به تحصیل تداوم یابد.

واژه‌های کلیدی: آموزش پرستاری، دانشجوی پرستاری، کارشناسی پرستاری، تحقیق کیفی، پدیدارشناسی.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۶؛ ۷(۲): ۳۹۷ تا ۴۰۷

مقدمه

پرستاری رشته‌ای مستقل و شاخه‌ای از علوم پزشکی است که دانش‌آموختگان آن به عنوان عضوی از تیم سلامت

در عرصه‌های مختلف مربوط به آن، به ارائه خدمات بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره‌ای، پیشگیری، مدیریتی و حمایتی و مراقبت‌های درمانی و توان‌بخشی می‌پردازند (۱). هم اکنون برنامه آموزش پرستاری در ایران در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای پرستاری ارائه می‌شود، که بیشترین تعداد آن مربوط به مقطع کارشناسی می‌باشد (۲). صلاحیت پرسنل مراقبت بهداشتی بر پایه آموزش و دانشی است که به آنها آموخته شده است. برنامه آموزشی یک عامل کلیدی در تعیین ارزش‌ها، اهداف و موضوعات آموزشی است (۳).

آموزش پرستاری امروزه با پیچیدگی‌هایی در محیط آموزش نظری و بالینی مواجه است. برنامه‌ریزان آموزشی

^{*} آدرس مکاتبه: سوسن ولی‌زاده (مربی) گروه آموزش پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، خیابان شریعتی جنوبی، تبریز.

Sou173val@yahoo.com

دکتر حیدرعلی عابدی، دانشیار مرکز تحقیقات آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان (abedi@nm.mui.ac.ir)، دکتر وحید زمان‌زاده، استادیار گروه پرستاری داخلی و جراحی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز (zamanzadeh@tbzmed.ac.ir)، دکتر اسکندر فتحی‌آذر، استاد گروه علوم تربیتی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه تبریز (e_fathiazar@tbzru.ac.ir).

این طرح با شماره ۸۴۱۰۴ در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز به ثبت رسیده و هزینه آن از طرف این معاونت پرداخت گردیده است.

این مقاله در تاریخ ۸۵/۶/۱ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۶/۶/۲۷ اصلاح شده و در تاریخ ۸۶/۷/۴ پذیرش گردیده است.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۶؛ ۷(۲) / ۳۹۷